

Valsts izglītības
satura centrs

Jauniešu pilsoniskās līdzdalības sekmēšana izglītības iestādēs

Astra Aukšmuksta
Interesešu izglītības un audzināšanas darba nodaļas vadītāja

2018.gada 4.decembrī

Valsts izglītības
satura centrs

Viens no uzdevumiem Audzināšanas vadlīniju īstenošanā

- Ministru kabineta 2016.gada 15.jūlija noteikumi Nr.480 «Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība»
- **izglītojamo pārstāvniecība un līdzdalība** priekšlikumu izteikšanā un lēmumu pieņemšanā, to izpildes nodrošināšanā un kontrolē, tajā skaitā izglītojamo pašpārvaldes darbā
- Būtiski to ievērot:
  - visā izglītības procesā, pašdisciplīnas jomā un savstarpējā saskarsmē, labdarībā un brīvprātīgo darbā, tradīciju kopšanā vai jaunu dibināšanā, vides pilnveidē, sadarbībā ar pašvaldību, uzņēmējiem, vietējo sabiedrību;
  - uz klausīt bērnus un jauniešus, atbalstīt viņu ideju un iniciatīvu īstenošanu, sekmēt kritisko spriestspēju, saņemt atgriezenisko saisti un analizēt rezultātus

Valsts izglītības
saturs centrs

LV 100gadei veltītais pasākumu cikls «Pilsoniskās līdzdalības un labo darbu maratons»

Latvija 100

MĒRĶIS

Sekmēt bērnu un jauniešu piederību savai skolai, vietējai kopienai un valstij un veicināt viņu pilsonisko līdzdalību, patstāvību, atbildību un piedalīšanos Latvijas valsts simtgades svinēšanas procesā un Latvijas valstiskuma stiprināšanā.

UZDEVUMI

- Veicināt bērnu un jauniešu pilsonisko līdzdalību un atbalstīt iniciatīvas labvēlīgas vides un sadarbības veidošanā izglītības iestādēs, pašvaldībās, vietējā kopienā
- Aktualizēt labo darbu nozīmi un nepieciešamību sabiedrības labklājības, saliedētības un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanā
- Radīt izpratni par pilsonisko līdzdalību un izkopt paradumu veikt labos darbus kā vienu no personības attīstības nozīmīgiem faktoriem
- Popularizēt izglītības iestāžu labās prakses piemērus un pozitīvo pieredzi pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības jomā

Valsts izglītības
satura centrs

«Pilsoniskās līdzdalības un labo darbu maratona» īstenošana (2017.-2020)

«Augsim
Latvijai»

- Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides semināri un kursi (~ 400 dalībnieku)
- Radošās darbnīcas pedagogiem, skolēniem-pašpārvalžu līderiem, vecākiem, sabiedrības pārstāvjiem reģionos un Rīgā (~550 dalībniekiem)
- «Atbalsta materiāli pilsoniskās audzināšanas un pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai»

«Strādājam
Latvijai»

- Labo darbu festivāli piecos Latvijas reģionos: Zemgalē, Kurzemē, Latgalē, Vidzemē un Rīgā (~ 1500 dalībnieku)

«Ceļā uz nākamo
simtgadi»

- Labo darbu festivāla noslēguma pasākums 05.04.2019.

Valsts izglītības
satura centrs

Labo darbu festivāli 2018.gadā

Labo darbu pieteikumi saņemti no 185 izglītības iestādēm Latvijā

Skolēnu pilsoniskās līdzdalības raksturīgākās jomas:

- Palīdzība senioriem un labdarības akcijas grūtībās nonākušajiem,
- Atbalsts dzīvnieku patversmēm, rūpes par visu dzīvo radību,
- Vides sakopšana skolā un ārpus tās, jaunu vides objektu izveide,
- Skolu sadarbības un sadraudzības aktivitātes,
- «Skolēns skolēnam» skolas sociāli emocionālās vides veidošanā,
- Skolas vēstures izpēte, jaunu skolas tradīciju, aktivitāšu veidošana,
- Novadpētniecība, piemiņas vietu un kapu sakopšana,
- Latvijas valsts simbolikas, latviešu rakstu zīmju u.c. nacionālās atribūtikas apgūšana, iedzīvināšana, popularizēšana,
- Mācību materiālu, tematisku mācību stundu, pasākumu veidošana,
- Lietderīga resursu izmantošana, taupīšana,
- u.c.

Valsts izglītības
satura centrs

Vaboles vidusskolas Vaboles 45. Gaidu vienības labdarības akcija "Rūķis" tika nominēta kā sociāli atbildīgākais labais darbs Latgales reģionā. Meitenes, jau 20 gadus apmeklējot un rūpējoties par pagasta vientuļajiem pensionāriem, iepriecina viņus ikdienā un svētkos, bet īpaši Ziemassvētkos

Vaboles vidusskolas gaidu vienība

Valsts izglītības
satura centrs

*«Ziedo jā m kaut ko no sevis, lai darītu labu
citiem un gūtu gandarījumu par drosmi un
spēju palīdzēt un iedvesmot, un iedrošināt
arī citus jauniešus.*

*Ceram, ka mūsu vidū asinis ziedot
gribētāju kļūs arvien vairāk.»*

**Rēzeknes tehnikuma
jauniešu labā darba
pieteikums**

Valsts izglītības
saturs centrs

Suņu un kaķu barības vākšanas
dzīvnieku patversmei akcijā piedalījās
117 cilvēki, tika savākti 57 kg barības un
ziedots mīksts materiāls dzīvnieku
gulvietām. Putnu būriņu izgatavošanas
akcijā piedalījās 67 cilvēki

**Daugavpils Būvniecības tehnikuma audzēkņu, pedagogu un viņu
ģimenes locekļu labie darbi**

Valsts izglītības
satura centrs

Darbos skolēni iesaistās
brīvprātīgi,

Par sienas apstrādi vienojas ar privātfirmu-
ēkas īpašnieci. Uzsāk sienas gruntēšanas un
apgleznošanas darbus. Krāsu iegādei
materiālu atbalstu sniedz pilsētas pārvalde,

Apmēram divu nedēļu laikā top rezultāts, kas visus
ļoti iepriecina

Gulbenes 2. vidusskola

*nesakārtotais, nepievilcīgais skolas iekšpagalms
skolēni iesaistītās problēmas risināšanā*

*zīmēšanās stundās top bērnu
idejas un skices sienas tematikai*

Valsts izglītības
satura centrs

The Duke of Edinburgh's International Award Latvia

- 12 gadus Latvijā tiek īstenota starptautiskā jauniešu pašaudzināšanas programma Award, kuras ietvaros iesaistījušās VISC licencētās izglītības iestādes, jauniešu centri, novadu domes un biedrības
- Jaunieši izveido un īsteno individuālās izaugsmes programmu, kuru veido četras jomas – brīvprātīgais darbs, fiziskā sagatavotība, prasmes un piedzīvojumu ceļojums
- 2017.gadā 22% programmas «Award» dalībnieku savu individuālo brīvprātīgā darba mērķi saistīja ar kādu no pilsoniskās līdzdalības izpausmēm:
  - pasākumu organizēšana – 16
  - labdarības akcijas organizēšana – 7
  - darbs NVO – 5
  - informācijas apkopošana un publicēšana skolas mājaslapā – 4
  - Atbalsts interešu izglītības pulciņa vadītājam – 3
  - darbība skolēnu pašpārvaldē – 2
  - darbošanās skolas Eko padomē - 1

Valsts izglītības
satura centrs

10.Award talka Likteņdārzā

Jau desmito reizi otrajā septembra sestdienā *The Duke of Edinburgh's International Award Latvia* vienību pārstāvji – jaunieši un viņu *Award* vadītāji pulcējās Likteņdārzā, lai piedalītos par tradīciju kļuvušajā *Award* rudens talkā. 8.septembrī Likteņdārzā darbojās 93 talkas dalībnieki no 6 Latvijas novadiem

Valsts izglītības
satura centrs

Uzdevumi turpmākajam darbam:

- Radīt iespējas bērniem un jauniešiem aktīvi apliecināt sevi un īstenot idejas, dalīties pieredzē, organizējot motivējošus pasākumus, aktivitātes
- Pilnveidot pedagogu profesionālo kompetenci skolēnu pilsoniskās līdzdalības sekmēšanai
- Sniegt metodisko atbalstu skolēnu pašpārvalžu darbības pilnveidei
- Uz klausīt bērnus un jauniešus, atbalstīt viņu iniciatīvu īstenošanu, iesaistīt lēmumu pieņemšanā, saņemt atgriezenisko saisti un analizēt rezultātus
- Sadarboties ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmējiem, valsts un pašvaldību institūcijām

Valsts izglītības
satura centrs

Astra Aukšmuksta, 67350957
astra.auksmuksta@visc.gov.lv

